

Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης (Ε)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431025	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Προσφέρεται		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/main/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να αναπτύσσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνιολογίας της ανάπτυξης (εκσυγχρονισμός, εξάρτηση, παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα, αποανάπτυξη, κ.α.),
- να παρουσιάζουν την ιστορική διάσταση της ανάπτυξης, τις απαρχές της βιομηχανικής επανάστασης, τη Μεγάλη Απόκλιση και τη διαμόρφωση ανισοτήτων μεταξύ Βορρά-Νότου,
- να αναγνωρίζουν τον ρόλο των διεθνών οργανισμών (Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, Ευρωπαϊκή Ένωση) στη διαμόρφωση πολιτικών ανάπτυξης,
- να επιχειρηματολογούν για τον ρόλο των πολυεθνικών επιχειρήσεων στην εμφάνιση της παγκοσμιοποίησης και
- να προσεγγίζουν κριτικά την ανάπτυξη ως ιδεολογικού και πολιτικού πλαισίου, με αναφορά σε σύγχρονες εμπειρίες (οικονομική κρίση και κρίση του ευρωπαϊκού Νότου, Covid-19, πράσινη μετάβαση).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γιατί κάποιες κοινωνίες παραμένουν παγιδευμένες στη φτώχεια, ενώ άλλες γνωρίζουν πρωτοφανή ανάπτυξη; Πώς εξηγείται ότι η βιομηχανική επανάσταση προκάλεσε τη «Μεγάλη Απόκλιση» που δημιούργησε έναν κόσμο άνισων ταχυτήτων, με ένα ισχυρό Κέντρο και μια Περιφέρεια σε διαρκή εξάρτηση; Και ποιος τελικά αποφασίζει τι σημαίνει «ανάπτυξη»- οι διεθνείς οργανισμοί, τα κράτη, οι αγορές ή τα ίδια τα κοινωνικά

κινήματα που αμφισβητούν το κυρίαρχο μοντέλο; Το μάθημα «Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης» επιχειρεί να δώσει απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα, εστιάζοντας στην ανάπτυξη όχι ως ουδέτερη ή γραμμική διαδικασία, αλλά ως ένα πολιτικά και ιδεολογικά προσδιορισμένο πλαίσιο. Οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες στο μάθημα θα εξετάσουν τις κλασικές θεωρίες εκσυγχρονισμού, εξάρτησης και του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, θα έρθουν σε επαφή με τις σύγχρονες κριτικές προσεγγίσεις και θα αναλύσουν πώς οι διεθνείς θεσμοί διαμόρφωσαν στρατηγικές που συχνά όξυναν τις κοινωνικές ανισότητες. Στόχος είναι να συνδεθεί η ιστορική διάσταση- από τη βιομηχανική επανάσταση μέχρι τη συγκρότηση του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος- με τις τρέχουσες εμπειρίες του Νότου και των μεταβιομηχανικών κοινωνιών. Η Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης δεν περιορίζεται στη μελέτη των μακροοικονομικών δεικτών, αλλά εξετάζει θεμελιώδεις κοινωνικές διεργασίες, όπως οι θεσμοί, οι κοινωνικές κινητοποιήσεις, η κουλτούρα, οι ανισότητες και οι πρακτικές αξιολόγησης, συμβάλλοντας έτσι στη διεπιστημονική συζήτηση για το τι σημαίνει «ανάπτυξη» και ποιοι την καθορίζουν. Μέσα από την ανάλυση των ρόλων των διεθνών οργανισμών (Παγκόσμια Τράπεζα, ΔΝΤ, ΕΕ, ΟΗΕ), τις πολιτικές της «Washington Consensus», όπως επίσης και τις κριτικές που αυτές δέχθηκαν, οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες στο μάθημα θα μπορούν να κατανοήσουν πώς οι παρεμβάσεις σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο επηρεάζουν την καθημερινότητα, ενισχύοντας ή περιορίζοντας τις δυνατότητες κοινωνικής αλλαγής. Το μάθημα θέτει στο επίκεντρο την ανάπτυξη ως πεδίο διαρκούς διαμάχης ανάμεσα σε κράτη, αγορές, πολυεθνικές επιχειρήσεις, κοινωνικά κινήματα και διεθνείς οργανισμούς, προτρέποντας τους φοιτητές/τριες να αναπτύξουν κριτική ικανότητα, αλλά και ικανότητα σύνδεσης της θεωρίας και με την πράξη μέσα από σύγχρονα παραδείγματα, όπως η άνοδος των «ασιατικών τίγρεων», η κρίση χρέους στην Ευρώπη, η πανδημία Covid-19, οι πολιτικές πράσινου μετασχηματισμού και η άνοδος του ψηφιακού καπιταλισμού.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39	
	Διαδραστική διδασκαλία (συζήτηση, ανάλυση κειμένων, κλπ)	12	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50	
	Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού	11	
	Ασκήσεις/Δραστηριότητες στο e-class	18	
	Συγγραφή Εργασίας	20	
	Σύνολο Μαθήματος	150	
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις	

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εκπόνηση Εργασιών
---	--------------------------

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Martinussen, J. (2007) Κοινωνία, κράτος, αγορά: Θεωρίες της ανάπτυξης. Αθήνα: Εκδόσεις Σαββάλας.
- Ray, D. (1998). Development economics. Princeton University Press.
- Taylor, J.E., & Lybbert, T. J. (2016). Οικονομικά της Ανάπτυξης. Κριτική.
- Todaro, M.P., & Smith, S.C. (2017). Οικονομική ανάπτυξη. Εκδόσεις Τζιόλα.
- Roberts, J. T., Hite, A. B., & Chorev, N. (Eds.). (2014). *The globalization and development reader: Perspectives on development and global change*. John Wiley & Sons.
- Κύρτσης, Α.-Α. (επιμ.) (1999) Κοινωνιολογική θεωρία της ανάπτυξης. Μεταφρ. Αθανασίου, Κ. και Παρασκευόπουλος, Θ. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
- Μουζέλης, Ν. (2005) Κοινοβουλευτισμός και εκβιομηχάνιση στην ημιπεριφέρεια: Ελλάδα, Βαλκάνια, Λατινική Αμερική. Αθήνα: Εκδόσεις Θεμέλιο.